

Harold Robles

De 'medical teacher' in Zuid-Afrika

DOOR MARGOT VISSER

Zijn goede vriend Desmond Tutu belde hem of hij naar Zuid-Afrika wilde komen. Kon hij helpen om zwangere vrouwen met Aids te begeleiden? Het is het begin van MKI, het Medical Knowledge Institute. Harold Robles zet zich al meer dan tien jaar met hart en ziel in om kennis over gezondheid te verspreiden onder de Zuid-Afrikanen. „Zodat kinderen niet meer dood hoeven te gaan aan diarree.”

Bananen- bladeren als maandverband

Harold Robles is een grootheid op het gebied van non profit gezondheidszorg. Dat wordt al snel duidelijk als je zijn levensverhaal hoort. Hij zat met wereldleiders om tafel en had een belangrijke rol in de oprichting van het Joegoslaviëtribunaal. Kortom, een indrukwekkend persoon. Maar wel één die gewoon in een twee-onder-éénkamer in Oostvoorne woont. Zijn organisatie MKI runt hij vanuit zijn garage.

Het typeert de mens Robles. Hij geeft niet om geld of roem. „Mensen verklaren mij weleens voor gek dat ik dit werk nog steeds doe. Ik had ook veel geld kunnen verdienen en in een kast van een huis kunnen wonen als ik zakenman was geworden. Maar ik heb ervoor gekozen me in te zetten voor mensen die het niet zo goed hebben als ik.”

63 is hij nu, maar hij straalt de energie van een jonge vent uit. Als hem wordt gevraagd of hij over zijn pensioen nadenkt, schaterert hij van het lachen. „Pensioen? Wat is dat voor woord? Dat ken ik niet!” Harold, zoon van Spaans Joodse ouders, is geboren in Paramaribo. Vervolgens woont hij 25 jaar in de VS. Sinds 1999 woont hij met zijn vrouw Yasmin in Oostvoorne.

FOTO PATRICIA STEUR

De mensheid helpen is voor hem prioriteit nummer één. Dat hij dat wil, beseft hij al als jongetje van acht jaar. In Suriname zag hij als kind veel armoede om zich heen. Dat verdroeg hij niet. Kinderen om hem heen hadden geen goede schoenen, dus wilde hij ze ook niet. Toen zijn schooljuf in Suriname een verhaal voorlas over Albert Schweitzer, een man die zijn leven in dienst stelde van de mensheid, viel alles op zijn plaats. Robles: „Ik was verrukt! Wat een man. Dat wilde ik ook.”

Hij richtte het Albert Schweitzer Instituut op om van daaruit mensen in nood te helpen. Dat bracht hem onder meer in de verschrikkingen van de Balkanoorlog. Nu runt hij in Nederland en Zuid-Afrika het MKI, het Medical Knowledge Institute. Een organisatie die zich inzet om kennis over gezondheid te verspreiden onder de bevolking, waardoor ziektes voorkomen kunnen worden.

Een zeer succesvolle en geliefde organisatie, getuige alleen al het grote aantal bekende Nederlanders dat zich graag inzet voor Robles. Olcay Gülsen, van het modemerken Supertrash, is zijn nieuwste ambassadeur. Harold is dol op haar. „Ze krijgt zoveel verzoeken om ambassadeur te worden, maar ze slaat ze allemaal af. Met MKI was het liefde op het eerste gezicht. Zij vroeg mij of ze ambassadeur mocht worden.” Ook Patricia Steur, Barbara Barend en Ans Markus zetten zich graag voor hem in. „Barbara is al een paar keer met mij mee geweest naar Zuid-Afrika. En met Patricia ga ik een prachtig boek maken, *South African Beauties*. Portretten van 100 ‘powerful’ Afrikaanse vrouwen.”

Naar Zuid-Afrika gaat hij heel vaak. Om zijn organisatie te runnen, lezingen te geven, workshops te begeleiden en met invloedrijke mensen te proberen voor de minder bedeelden een beter bestaan te creëren. Preventie door educatie, zo luidt zijn strijdkreet. Mensen in de armste buurten worden – gratis – zo geschoold, dat ze beter kunnen zorgen voor hun eigen gezondheid en die van hun familie en gemeenschap. Want er gaan onnodig veel mensen dood aan te voorkomen ziektes, volgens Robles. „In zuidelijk Afrika sterft 13 procent van de kinderen onder de vijf jaar aan diarree en 19 procent aan de gevolgen van longontsteking.”

**Preventie
door educatie,
zo luidt zijn
strijdkreet**

FOTO ONDER

Harold met zijn goede vriend Desmond Tutu

Het gaat hem aan het hart. Zoveel volwassenen en kinderen die onnodig sterven, aan infecties of andere ziektes. Vol vuur praat hij erover. „Meisjes gaan dood aan vaginale infecties. Waarom? Ze gaan bloeden en gebruiken oude kranten of bananenbladeren als maandverband. Ze schamen zich voor hun menstruatie en gaan niet naar school als ze ongesteld zijn. Wij leren ze dat het normaal is, het lichaam is prachtig, daar hoef je je niet voor te schamen! Kinderen weten vaak niet eens wat een tandenborstel is. En ze krijgen diarree omdat ze hun handjes niet wassen. Wij leren hun moeders hoe ze dit kunnen voorkomen. En dat heeft succes, vrouwen staan te dringen om iets te leren!”

“Vrouwen staan te dringen om iets te leren!”

Het is dé filosofie van MKI. Mensen onderwijzen zodat zij anderen in hun directe omgeving, familie en vrienden, kunnen helpen. Het is een andere aanpak dan veel andere ontwikkelingsorganisaties hebben. Harold is stellig in zijn kritiek daarop. „De grootste fout die we hebben gemaakt, is dat we koffers vol medicijnen naar Afrika hebben gebracht. Wij gingen met een tevreden gevoel weer naar huis en vonden dat we Gods werk hadden gedaan. Als we educatie hadden gebracht, hadden we nu een ander Afrika. Maar nee, we hebben ze altijd dom willen houden! We stuurden röntgenapparatuur en andere machines, maar vertelden ze niet wat ze moeten doen als het motortje kapot gaat!”

Meer dan tien jaar bestaat MKI nu. Het begin van deze periode betekende ook het einde van een hele roerige en bepalende periode in Harolds leven. In 1989 werd hij, met zijn Albert Schweitzer Instituut, geconfronteerd met de gruwelijkheden van de Balkanoorlog. De jaren die volgden waren de zwaarste van Harolds leven. „We hebben heel veel kinderen geëvacueerd naar de VS en ons ingezet om slachtoffers van verkrachtingen te helpen. Het heeft me tien jaar van mijn leven gekost. Ik heb mijn haar en mijn huwelijk verloren. Maar ik moest het doen!” Hij wilde de wereld duidelijk maken dat de Serviërs het wapen van verkrachting gebruikten om de bevolking klein te krijgen. Samen met Bianca Jagger, de ex van Mick Jagger, bracht hij de verschrikkingen in kaart. Het rapport dat hij hierover schreef en dat hij naar alle wereld-

leiders stuurde, was het begin van de oprichting van het Joegoslaviëtribunaal. Het leverde hem de Congressional Award op, de hoogste Amerikaanse onderscheiding.

Thuis in Nederland had hij een jaar nodig om weer zichzelf te worden. „Ik was helemaal kapot. Als je foto's ziet van toen, denk ik hoe heb ik er zo uit kunnen zien. Ik kon niets meer. Was blij als ik alleen maar bezig hoefde te zijn met stofzuigen.” Maar Harold is er de man niet naar om stil te blijven zitten. In 1999 belt zijn goede vriend Desmond Tutu of hij terug wil komen naar Afrika om vrouwen met Aids te helpen gezonde kinderen ter wereld te brengen. Het is het begin van MKI. „Ik ben begonnen met het geven van trainingen aan vroedvrouwen. Vroedvrouwen daar zijn niet opgeleid, ze doen gewoon hun moeder en oma na. Baby eruit, knippen, wassen, klaar. De moeder begeleiden tijdens de zwangerschap? Nooit van gehoord. Maar met educatie en begeleiding van de moeder kun je HIV besmetting bij haar baby voorkomen.”

Het werk van MKI breidde zich in rap tempo verder uit. „Toen we begonnen, kwamen er al snel andere dingen naar voren. We stuitten op 40 ziektes die te voorkomen zijn door educatie.” Inmiddels zijn er meer dan 30 opleidingscentra verspreid door heel Zuid-Afrika. Desmond Tutu is de belangrijkste ambassadeur van MKI. Harold spreekt hem iedere maand. „We eten samen een hapje en hij bezoekt één van mijn centra.” Tutu roemt zijn vriend. Evenals vele anderen. Harold wuift al die eer weg. „Al die onderscheidingen zijn leuk, maar wat voor mij het meest telt, is als ik door een township loop en een moeder komt naar me toe rennen: 'Doctor Harold, doctor Harold, I was able to save a child because of what you taught me to do!' Dan weet ik dat we een verschil hebben kunnen maken.” <

Bent u een maatschappelijk verantwoord ondernemer? Of lid van een serviceclub? U kunt dit op een onderscheidende en creatieve manier invullen: door MKI te steunen. Het is een krachtige, strategische keuze om naast uw winstdoelstelling aandacht te besteden aan een maatschappelijk doel. Op die manier helpt u informatie en educatie over gezondheidszorg voor meer mensen in ontwikkelingslanden, in dit geval kinderen, toegankelijk te maken. Kijk voor meer informatie op www.mkifoundation.nl.

